

Кононенко Д.М.,

студент магістратури Міжнародного науково-технічного університету імені академіка Ю. Бугая

Зарубіжний досвід кримінально-правової протидії втягнення неповнолітніх в злочинну діяльність

У більшості з кримінальних кодексів зарубіжних країн вказана норма відсутня. До таких слід віднести Швецію, Голландію, Францію, Норвегію, Ізраїль, Швейцарію, Польщу, Німеччину, Австрію, Китай, Іспанію, Данію та Аргентину.

І лише в двох кримінальних кодексах дана норма присутня та передбачена наступними статтями: Польщі (ст. 208) та Болгарії (ст. 188).

Перейдемо до аналізу конструкції даної статті. Дана стаття в КК Польщі складається з однієї частини, а в КК Болгарії – з двох частин.

Так, в ст. 208 КК Польщі зазначається, що «ч. 1 – хто споює малолітнього доставляючи йому алкогольні напої, сприяючи йому у вживанні алкогольних напоїв чи схиляючи його до цього, – карається штрафом, обмеженням волі чи позбавленням волі на строк до двох років» [70, с. 302]. В ст. 188 КК Болгарії зазначається, що «ч. 1 – хто примушує малолітнього чи неповнолітнього до здійснення злочину чи до заняття проституцією, - карається позбавленням волі до п'яти років та суспільною доганою; ч. 2 – якщо результатом даного діяння являлось настання шкідливих наслідків для фізичного, духовного чи морального розвитку потерпілого, якщо діяння не представляє собою більш тяжкого злочину, - карається позбавленням волі від одного до шести років та суспільною доганою».

Як бачимо, КК Польщі встановлює відповідальність лише за втягнення в антисуспільну діяльність, а в КК Болгарії навпаки – в злочинну діяльність.

Родовим об'єктом даного злочину як для КК Польщі, так і для КК Болгарії є відносини, які забезпечують нормальний розвиток сім'ї.

Склад даного злочину являється формальним в КК Польщі, а в КК Болгарії – формально-матеріальний. Так, в ч. 2 ст. 188 КК Болгарії обов'язковими є такі наслідки як нанесення шкоди фізичному, духовному та моральному розвитку потерпілого.

Суб'єктивна сторона даного злочинного діяння характеризується умисною формою вини.

Тепер проаналізуємо кваліфікуючі ознаки даного злочинного діяння в зарубіжних країнах. Вони передбачені в КК Болгарії. До них слід віднести нанесення шкоди фізичному, духовному та моральному розвитку потерпілого.

Аналіз санкцій відповідних кримінально-правових норм дає змогу виділити наступні покарання: громадська догана, штраф, обмеження волі, позбавлення волі на певний строк.

Тепер проведемо аналіз суворості санкцій даних статей починаючи з найбільш м'якої: ст. 208 КК Польщі, ч. 1 ст. 304 КК України, ч. 1 ст. 188 КК Болгарії, ч. 2 ст. 304 КК України ч. 2 ст. 188 КК Болгарії.

На підставі проведеного порівняльного аналізу можна зробити наступні висновки:

1. У більшості з кримінальних кодексів зарубіжних країн вказана норма відсутня (Швеція, Голландія, Франція, Норвегію, Ізраїль, Швейцарія, Польща, Німеччина, Австрія, Китай, Іспанія, Данія та Аргентина).

2. Лише в двох кримінальних кодексах дана норма присутня та передбачена наступними статтями: Польщі (ст. 208) та Болгарії (ст. 188).

3. Родовим об'єктом даного злочину як для КК Польщі, так і для КК Болгарії являються відносини, які забезпечують нормальний розвиток сім'ї.

4. Склад даного злочину являється формальним в КК Польщі, а в КК Болгарії – формально-матеріальний.

5. Санкція даної статті в зарубіжних країнах за розміром покарання подібна до ст. 304 КК України.